

ΚΥΡΙΑΚΗ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν
ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

- Ἡ συγγένειά μας μὲ τὸν Θεὸ
- Τὸ νόημα τῶν θλίψεων
- Ἡ Παναγία τῆς Πέτρας Ὀλύμπου
- Οἱ μοναχοὶ ζοῦσαν μὲ τὸν τρόπο τῆς γιαγιᾶς μου
- Μοῦ φτάνει καὶ μοῦ περισσεύει
- Τὸ ἄλογο τοῦ Θεοῦ (2ο μέρος)
- Τὰ ὄρια στὴν ἀγωγή τῶν παιδιῶν
- Πατερικὰ Ἀποφθέγματα
- Τὸ πηγάδι μὲ τὸ τρελὸ νερὸ
- Ἀδιάκοπη ζωὴ

Φ 04

Καλοκαίρι

2015

Ἡ συγγένειά μας με τὸν Θεὸ

Ὅταν ἔλθει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὴν ψυχὴ, κάνει φυσικῶς τὸν ἄνθρωπο συγγενῆ με τὸ Θεὸ σὲ τέτοιο σημεῖο, πὸν ἡ ψυχὴ φωνάζει με μεγάλη κι ἀναμφίβολη βεβαιότητα πρὸς τὸν Κύριο: Πατέρα!

Ὁ λόγος αὐτὸς τοῦ Ὁσίου Γέροντα Σωφρονίου τοῦ Essex, δὲν ἐκφράζει μόνο τὴν προσωπικὴ του ἐμπειρία ἀλλὰ καὶ τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι οἰκεῖος με τὸν ἄνθρωπο.

Ἡ πίστη πὸν περιορίζει τὸ Θεὸ στὰ ὕψη, ἔξω ἀπὸ μᾶς, ἀπόμακρο, ἀύστηρὸ καὶ ἀπρόσιτο, στὴν πραγματικότητα ἐνθαρρύνει τὴ μοναξιά τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ταλαιπωρία καὶ τὴ μίζερια του. Ἡ προσκόλληση, ἀπὸ τὴν ἄλλη, σ' ἓνα Θεὸ παντοδύναμο,

καλοσυνάτο καὶ βολικό, ἐξυπηρετεῖ νευρωτικὲς ἀνάγκες πὸν δείχνουν ἀνασφάλειες καὶ ἀρρωστημένους συναισθηματισμούς.

Ὁ Θεὸς τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ἔρχεται σὲ μᾶς ἀπὸ ἀγάπη πὸν σέβεται τὴν ἐλευθερία μας, πὸν ἀναγνωρίζει τὴν ἰδιαιτερότητά μας καὶ ἐπιθυμεῖ τὴ δημιουργία ἀληθινῆς σχέσης.

Ἡ ἐγγύτητα με τὸ Θεό, ὡς παιδὶ με πατέρα, δείχνει τὸ πόσο ὁ δικὸς μας Θεὸς διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀντίληψη πὸν ἔχουν γιὰ τὸ Θεὸ οἱ διάφορες θρησκείες καὶ αἵρέσεις. Ὅπως καὶ παλιά, ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀντίληψης, ταλαιπωροῦνται οἱ ἄνθρωποι με φοβίες, ἐνοχὲς καὶ ἀντιπαλότητες.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὑπάρχουν ὁμο-

λογιακά Ὁρθόδοξοι πού θεωροῦν τὸ Θεὸ ἐντελῶς διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι τὸν θεωρεῖ ἡ Ὁρθοδοξία. Αὐτό, βέβαια, πηγάζει καὶ ἀπὸ τὴ λανθασμένη κατήχηση, ἀπὸ ἀνθρωπομορφισμοὺς πού στηρίζονται σὲ τραυματικές προσωπικὲς ἐμπειρίες ἀπὸ θρησκευτικὲς ἐπιδράσεις.

Ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο στηρίζεται στὴν ἐμπειρία. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα πληροφορεῖ τὸν ἄνθρωπο ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἀγαπᾷ ὡς υἱό, ὡς οἰκεῖο καὶ συγγενῆ. Τότε ἀποκτᾶται μιὰ ἄλλη σχέση μαζί Του, μιὰ οἰκειότητα καὶ χαρὰ γι' αὐτὸ πού τοῦ δίνεται ὡς δῶρο: νὰ λέει καὶ νὰ βιώνει τὸ Θεὸ «Πατέρα».

Ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν, ὁ ἀγώνας πού ἀπαιτεῖται, ἡ προσευχή, ὁ ἐκκλησιασμός, ἡ μετάνοια, ἡ νηστεία καὶ ὅ,τι ἡ πνευματικὴ ζωὴ συνεπάγεται, γίνονται χωρὶς πίεση, ὄχι ὡς καθήκον ἀλλὰ ὡς ἐσωτερικὴ ἀνάγκη. Ἡ ζωὴ μὲ τίς δυσκολίες τῆς γίνεται ἀπλή, αὐξάνονται οἱ εὐλογίες καὶ οἱ χαρές, γιατί ἀναγνωρίζονται πῶς ἄνετα ἀπὸ πρῖν.

Εἶναι λυπηρὸ νὰ ζεῖ κανεὶς χρόνια μέσα στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ μὴν βιώνει τὴ στενὴ σχέση μὲ τὸ Θεό, πού πηγάζει ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Αὐτὸ δείχνει μιὰ προσκόλληση στὸ «γράμμα τοῦ νόμου», πού, ἐνῶ στὴν ἀρχὴ μπορεῖ νὰ βοηθᾷ στὴν προσαρμογὴ, στὴ συνέχεια πνίγει τὸ πρόσωπο καὶ δὲν τὸ ἀφήνει ν' ἀνα-

πτύξει μιὰ ὄριμη σχέση μὲ τὸ Χριστό.

Τὸ σημεῖο τῆς ἀγαπητικῆς σχέσης μὲ τὸ Χριστὸ πού δείχνει πνευματικὴ ὠριμότητα βρίσκεται στὴ συχωρητικότητα, τὴν ἐπιείκεια, τὴν κατανόηση, τὴ συμπαράσταση, τὴν ἀνεκτικότητα. Ἡ οἰκειότητα καὶ ἡ «συγγένεια» μὲ τὸ Θεὸ φαίνεται στὴν ἀπόκτηση τῶν δικῶν Του ιδιοτήτων πού κυρίως εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ταπείνωση. Τότε γινόμαστε, χωρὶς ἀσφαλῶς νὰ τὸ ἐπιδιώκουμε, πρόσωπα πού ἀναπαύουν τοὺς ἄλλους, πού προκαλοῦν χαρὰ καὶ ἐλπίδα ὡς «συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ».

π. Ἀνδρέας Ἀγαθοκλέους

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τριμηνιαῖο Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ
Περιοδικό

Ὁργανο ὁμωνύμου Ἱεραποστολικοῦ
Συλλόγου

Ἔτος Α', Ἀριθ. Φύλλου 4
Ἰούνιος - Ἰούλιος 2015

Ἐκδότης: Ἱεραποστολικὸς Σύλλογος
«ΚΥΡΙΑΚΗ»

Παπαναστασίου 9, 60100 Κατερίνη,
τηλ: 2351022183.

Ἐπεύθυνος Σύνταξης: Ἀθ. Γκάτζιος.

Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία: Δημήτριος
Ἀλτιντζής, ΒΙ.ΠΕ. Σίνδου, Ο.Τ. 14 Α',
Θεσσαλονίκη.

Τὸ νόημα τῶν θλίψεων

Συχνὰ ρωτοῦν οἱ ἄνθρωποι γιατί, γιὰ ποιὸ λόγο, Κύριος ὁ Θεὸς τοὺς στέλνει θλίψεις καὶ πολλές φορές καὶ πολὺ σοβαρὲς δοκιμασίες; Εἶναι πολὺ σημαντικό γιὰ τὸν κάθε χριστιανὸ νὰ καταλάβει ὅτι οἱ θλίψεις μᾶς ἀποστέλλονται κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ πάντοτε ἀγαθὸ καὶ σωτήριο. Τὶς περισσότερες φορές μάλιστα στέλνονται ὄχι σὰν τιμωρίες, γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπαναπροσδιορίσουμε τοὺς δρόμους μας καὶ τὶς καρδιές μας ἢ σὰν ἀπάντηση στὰ αἰτήματα ποὺ ἀπευθύνουμε στὸ Θεό. Οἱ ἄνθρωποι πολλές φορές περιμένουν ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ πραγματοποιήσει αὐτὰ ποὺ ζητοῦν στὶς προσευχές τους μὲ ἕνα τρόπο ποὺ οἱ ἴδιοι θεωροῦν ὅτι εἶναι ὁ καλύτερος. Ὁ Θεός, ὅμως, συχνὰ ἀπαντᾷ στὶς δεήσεις τους μὲ ἕναν

ἐντελῶς διαφορετικὸ τρόπο καὶ ὄχι μ' αὐτὸν ποὺ θὰ ἠθελαν ἢ θὰ φαντάζονταν.

Ἄν ζητᾶνε, γιὰ παράδειγμα, νὰ τοὺς χαρίσει ὁ Θεὸς ταπείνωση, φαντάζονται ὅτι σιγὰ-σιγὰ μέρα μὲ τὴ μέρα ἢ ταπείνωση ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδραση τοῦ Θεοῦ θὰ μεγαλώνει στὶς καρδιές τους. Ὁ Κύριος ὅμως συχνὰ το κάνει μὲ ἕναν διαφορετικὸ τρόπο· τοὺς στέλνει ἕνα ἀπροσδόκητο σκληρὸ χτύπημα τὸ ὁποῖο πληγώνει τὴν ὑπερηφάνεια καὶ τὸν ἐγωισμό τους καὶ τοὺς ταπεινώνει. Συχνὰ ὁ Θεὸς μᾶς στέλνει κάποια ἀσθένεια καὶ ἐμεῖς παραπονιόμαστε καὶ καθόλου δὲν σκεφτόμαστε ὅτι τὶς περισσότερες φορές αὐτὴ εἶναι μιὰ μεγάλη εὐεργεσία τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἴσως ἢ ἀπάντηση τοῦ Θεοῦ στὶς προσευχές μας, μὲ τὶς ὁποῖες τὸν παρακαλοῦμε νὰ δυναμώσει τὴν πίστη μας.

Δὲν γνωρίζετε ὅτι πολλές φορές ὁ Κύριος μᾶς στέλνει φοβερὲς σωματικὲς ἀσθένειες καὶ πληγώνει τὸ σῶμα μας γιὰ νὰ μᾶς δυναμώσει πνευματικά; Αὐτὸ ἔγινε καὶ μὲ τὸν ὄσιο Ποιμένα τὸν Πολύαθλο, ὁ ὁποῖος ἀσκήτευε στὴ μονὴ τῶν Σηπλαιῶν καὶ ὅλη τὴ ζωὴ του βρισκόταν στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου ὑποφέροντας ἀπὸ μιὰ ἀθεράπευτη ἀσθένεια καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἔφτασε στὴν ἀγιότητα. Ἄλλοι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δίνουν μεγάλη σημασία στὰ γήινα

ἀγαθά, ζητᾶνε ἀπὸ τὸν Κύριο νὰ αὐξήθουν τὰ πλούτη τους. Καὶ ὁ Κύριος τοὺς ἀπαντᾷ μὲ τὴν καταστροφὴ τῶν κτημάτων τους ἢ μὲ πυρκαγιᾶς καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τοὺς ἀποστρέφει ἀπὸ τὴν προσκόλλησιν στὰ γήινα καὶ ἀπὸ τὴ φιλαργυρία καὶ ἔτσι διορθώνει τὶς ἀποκλίσεις τους ἀπὸ τὴ σωστὴ ὁδὸ, τὴν ὁποία μᾶς διδάσκουν οἱ μακαρισμοί.

Ὁ Θεὸς φέρεται σὲ μᾶς σὰν σὲ πραγματικούς υἱούς Του, τοὺς ὁποίους τιμωρεῖ γιὰ τὸ καλὸ τους. Τὶς θλίψεις πού μᾶς στέλνει ὁ Κύριος ἡμεῖς πρέπει νὰ τὶς ὑποδεχόμαστε ἔτσι ὅπως μᾶς τὸ λέει ὁ ἅγιος ἀποστολὸς Πέτρος: «Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ» (Α΄ Πέτρ. 5, 6). Ἄν δὲν μποροῦμε, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές μας, νὰ κατανοήσουμε γιὰ ποῖο λόγο μᾶς στέλνονται ἀπὸ τὸ Θεὸ οἱ θλίψεις, τότε ἄς ταπεινωθῶμε κάτω ἀπὸ τὸ δυνατὸ χεῖρι τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ μᾶς ἀνυψώσῃ στὸν κατάλληλο καιρὸ, γιὰ νὰ καταλάβουμε τοὺς δρόμους Του μὲ τοὺς ὁποίους μᾶς ὁδηγεῖ σ' αὐτὸν τὸ σκοπὸ. Πρέπει μὲ πολλὴ ταπείνωσι καὶ χωρὶς τὸν παραμικρὸ γογγυσμὸ νὰ δεχόμαστε ὅλες τὶς δοκιμασίες καὶ τὶς θλίψεις, πού μᾶς στέλνονται ἀπὸ τὸ Θεὸ, ἔχοντας τὴν ταπεινὴ πεποίθησι ὅτι μ' αὐτὰ ὁ Θεὸς μᾶς κατευθύνει καὶ ὄχι ὅτι ξεσπᾷ ἐπάνω μας τὴν ὀργή Του. Διότι ὁ ἴδιος διὰ τοῦ στόματος τοῦ προφήτη Ἡσαΐα εἶπε:

«Δὲν εἶμαι πιά μ' αὐτὸ ὀργισμένος» (Ἠσ. 27, 4). Ἐνῶ ἡμεῖς, συνήθως, νομίζουμε ὅτι ὁ Κύριος εἶναι ὀργισμένος μαζί μας καὶ γι' αὐτὸ μᾶς στέλνει τὶς θλίψεις. Ὅχι. Πάντοτε νὰ θυμᾶστε ὅτι στὸ Θεὸ δὲν ὑπάρχει ὀργή. «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν» (Α΄ Ἰω. 4, 8). Καὶ ἡ τέλεια ἀγάπη εἶναι ξένη πρὸς τὴν ὁποιαδήποτε ἀδικία.

Ἀλλὰ πολλὰς φορές, ὅταν ὁ Θεὸς μᾶς δίνει ἓνα σοβαρὸ χτύπημα, διὰ τοῦ ὁποίου μᾶς ταπεινώνει γιὰ νὰ μᾶς ὑψώσῃ ἀργότερα, ἡμεῖς γογγύζουμε κατὰ τοῦ Θεοῦ. Καταλαβαίνετε, ὅμως, πόσο βαριὰ ἀμαρτία εἶναι ὁ γογγυσμὸς κατὰ τοῦ Θεοῦ; Ὅταν γογγύζουμε κατὰ τοῦ Θεοῦ, αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸν θεωροῦμε ἄδικο, θεωροῦμε ὅτι Αὐτὸς δὲν μᾶς φέρεται σωστὰ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς φερθεῖ κατὰ ἓναν διαφοροτικὸ τρόπο. Ὅμως δὲν εἶναι βαριὰ ἀμαρτία νὰ κατηγοροῦμε τὸ Θεὸ γιὰ ἀδικία καὶ νὰ τὸν συκοφαντοῦμε; Βλέπετε, λοιπόν, πόσο βαριὰ ἀμαρτία εἶναι ὁ γογγυσμὸς κατὰ τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ «ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε» (Α΄ Πέτρ. 1, 17). Πρέπει νὰ προσέχουμε πολὺ τὰ λάθη καὶ τὰ ἐμπόδια στὴν πορεία μας πρὸς τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Ἀλλὰ περισσότερο ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα πρέπει νὰ φοβόμαστε νὰ μὴν παραβαίνουμε τὴ μεγάλη ἐντολή τοῦ Χριστοῦ: «Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε» (Μτ. 7, 1). Καὶ γογγυσμὸς κατὰ τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι μόνο κρίση

τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ κατάκρισή Του.
Ἄς ἀφήσουμε τὴν κρίση αὐτὴ σ' ἐκείνους τοὺς δυστυχεῖς ἀνθρώπους ποὺ ἐκούσια καταστρέφουν τὸν ἑαυτό τους. Τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος μας Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν τοὺς διορθώνει οὔτε τοὺς τιμωρεῖ, ἐπειδὴ εἶναι

ἀδιόρθωτοι καὶ ἀθεράπευτοι. Ἐμεῖς μόνο νὰ ζητᾶμε τὴν βοήθειά Του γιὰ τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας μας, νὰ Τὸν δοξολογοῦμε καὶ νὰ Τὸν τιμοῦμε πάντοτε μαζὶ μὲ τὸν ἄναρχο Πατέρα Του καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Ἀμήν.

Ἅγιος Λουκάς Ἀρχιεπίσκοπος Κριμαίας

Τὰ Μοναστήρια μας

Ἡ Παναγία τῆς Πέτρας Ὀλύμπου

*«Ἱερὰ Μονὴ
Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου»*

Ἐνα ἀπὸ τὰ μοναστήρια ποὺ συνέβησαν στὴν πνευματικὴ ἀνύψωση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ στὴν περιοχή τοῦ Ὀλύμπου εἶναι καὶ τὸ μοναστήρι τῆς Πέτρας ἢ ἀλλιῶς ἱερὰ μονὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἡ ἐπιλεγόμενη Πέτρας Ὀλύμπου. Ἀποτε-

λέσσε ὀρμητήριο καὶ χῶρο τῆς ἐπαναστατικῆς δράσης τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ

*Ἡ ἱστορία τῆς
Μονῆς ἀπὸ τὴν
ἵδρυση μέχρι
σήμερα*

Ἀξιόλογα εἶναι τὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν ἔρθει στὸ φῶς τῆς δημοσιότητας γιὰ τὴν ἵδρυση τῆς μονῆς. Ὑπάρχουν διάφορες ἐκδοχὲς γιὰ τὸ χρόνο ἵδρυσῆς της: κατὰ τὴν πρώτη

ή μονή εμφανίζεται τον 8ο - 9ο αιώνα και κατά τη δεύτερη υποστηρίζεται ότι είναι κτίσμα του 1134 μ.Χ. Με βάση μία τρίτη έκδοχή ή μονή ιδρύθηκε το 1151 μ.Χ. Σύμφωνα με την επιγραφή ή μονή φέρεται ως κτίσμα του επίσκοπου Πέτρας Νικήτα και του αυτοκράτορα Κωνσταντινούπολεως Μανουήλ Η' Κομνηνού το 1151 μ.Χ. Σύμφωνα με τέταρτη άποψη ή μονή είναι κτίσμα της εποχής του αυτοκράτορα Άνδρονίκου Β' του Παλαιολόγου (1238-1328). Ένω

το 1608 μ.Χ. (βρέθηκε σε επιγραφή εγκαινίων ναού) έχουμε την ανέγερση του μεταβυζαντινού ναού.

Ο αρχαίος ναός της είναι αφιερωμένος στα Εισόδια της Θεοτόκου και πανηγυρίζει στις 21 Νοεμβρίου. Σ' αυτήν φυλάσσεται ή εικόνα της Υπεραγίας Θεοτόκου, ή οποία εδώ και αιώνες επιτελεί θαύματα.

Στη θαυματουργική της δύναμη όφείλονται θεραπείες ασθενών, δαιμονισμένων, κωφαλάλων, ενώ στα χρόνια της Τουρκοκρατίας αναφέρονται ακόμη και θεραπείες μουσουλμάνων.

Η μονή της Πέτρας ανήκε στη δικαιοδοσία της επισκοπής Πέτρας. Τον Ιούνιο του 1896 με την κατάργηση της επισκοπής Πέτρας ή μονή προστέθηκε στη δικαιοδοσία της επισκοπής Κίτρους. Τον Οκτώβριο του 1902, αποφασίζεται από το

Οικουμενικό Πατριαρχείο ή ανακήρυξη των μονών Πέτρας Όλύμπου και Κανάλων σε Πατριαρχικά Σταυροπήγια. Τον Αύγουστο του 1903 εκδόθηκε το Πατριαρχικό σιγίλιο.

Στη διάρκεια του έθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1821 οί μοναχοί της μονής ανέλαβαν να συντονίσουν τα επαναστατικά κινήματα στην περιοχή τους και να άνυψώσουν ήθικα το λαό. Διαδραμάτισαν με τον τρόπο αυτό σημαντικό ρόλο σε διάφορες επαναστατικές περιόδους: το 1798, πριν από το 1821, το 1822, το 1854 και το 1878.

Κάποια περιστατικά από τον αίματοβαμμένο βίο του μοναστηριού αναφέρονται παρακάτω:

Το 1798 σε μάχη στην περιοχή του μοναστηριού σκοτώνεται από τον

τουρκαλβανό Γιουσουφ Άράπη, ό Καπετάν Τόλιος, θεϊός του Γεωργάκη Όλύμπιου τής οικόγένειας τών Λαζαίων.

Τό 1822 ἔχουμε τόν μαρτυρικό θάνατο, ἀπό τὰ στρατεύματα τοῦ Μεχμέτ Ἐμίν Πασᾶ, τοῦ ἱερομονάχου τής μονῆς Παπά-Γιάννη, τήν ὥρα πού λειτουργοῦσε μέ ἄλλους τέσσερις ἱερεῖς στόν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου τής Νάουσας στίς 6 Ἀπριλίου, Πέμπτη τής Δικαινησίμου. Ἡ ἐπίσημη Ἐκκλησία τοὺς ἀνακήρυξε ἁγίους νεομάρτυρες καί ἑορτάζουν τήν Κυριακή τοῦ Θωμᾶ.

Τήν περίοδο αὐτή πέρασε ἀπό τή μονή καί ό μεγάλος όπλαρχηγός τοῦ Ἑθνους Θ. Κολοκοτρώνης.

Τό 1827 σέ σύσκεψη στή μονή ἁγίου Διονυσίου στόν Ὀλυμπο, ό ἡγούμενος Σαμουήλ καί ό Παπα-Κοσμᾶς τής μονῆς Πέτρας μαζί μέ όπλαρχηγούς, κληρικούς καί προκρίτους τής περιοχῆς συνυπέγραψαν (3 Νοεμβρίου) ἔγγραφα ἀπευθυνόμενα στήν Κυβέρνηση, μέ σκοπό τήν ἀπελευθέρωση τών ἑδαφῶν τους.

Μεταξύ τής 19ης Φεβρουαρίου καί 3ης Μαρτίου τοῦ 1878 συγκροτεῖται στό Λιτόχωρο ἡ «Προσωρινή Ἐπαναστατική Κυβέρνηση τής Μακεδονίας». Μέλος τής Κυβερνήσεως ἦταν καί ό δραστήριος ἱερομόναχος τής μονῆς Πέτρας Νικηφόρος Μπουροζίκας, ό όποίος μαζί μέ τοὺς ἄλλους ἀντιπροσώπους υπέγραψε τό πρακτικό τής συνεδρίασης καί

τήν διακήρυξη πρὸς τίς κυβερνήσεις τών Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. Στίς ἀρχές τοῦ Μάρτη ἡ μονή γίνεται τό ὄρμητήριο τής ἐπαναστάσεως. Ἡ Κυβέρνηση καταφεύγει στή μονή καί ἀπό ἐκεῖ (4 Μαρτίου 1878) στέλνει ἐπαναστατική προκήρυξη πρὸς τοὺς Μακεδόνες ἀδελφοὺς ὑψώνοντας μάλιστα καί τό λάβαρο τής ἐπαναστάσεως. Στίς 15 Ὀκτωβρίου τοῦ 1912, ἀπό τό σταθμό «Καρακόλι» τής μονῆς, ό Μέραρχος τής 7ης Μεραρχίας Κλεομένης Κλεομένου ἔδωσε τήν γραπτὴ «Διαταγὴ ἐπιχειρήσεων», ἀπελευθέρωσε τής πόλεως τής Κατερίνης. Σημαντικὴ ἡ βοήθεια τών μοναχῶν ὡς πρὸς τήν φιλοξενία καί καθοδήγηση τής Μεραρχίας.

Ἡ μονή φάνταζε σάν «ἡ μάνα» τής περιοχῆς. Μέσα στό πλαίσιο αὐτό τό μοναστήρι προσπαθοῦσε νὰ ἐνισχύσει τὰ σχολεῖα τοῦ τόπου (ἀνοικοδόμηση - στελέχωση) (τό 1768 ἐνισχύει τήν σχολή τοῦ Πεζάρου, τό 1902 τίς ἱερατικὲς σχολές στίς μονές Βλατάδων καί Ζάβορδας, καί τό 1909 τήν ἱερατικὴ σχολή Τιμίου Προδρόμου (Σκήτης) Βεροίας.

Στίς 13/22 Φεβρουαρίου τοῦ 1929 καί μέ τό νόμο 3929 ἰδρύθηκε τό Σανατόριο προβλεπόμενο ἀπό τό Νομοθετικὸ Διάταγμα (8 Αὐγούστου 1925), τό όποῖο ὀριζε ὅτι θὰ περιθάλλονται ἐκεῖ ἄποροι φυματικοί καί στή συνέχεια θεραπευτήριό ψυχικῶν νοσημάτων (1970) τό λεγό-

μενο Ψ.Ν.Π.Ο. Όλοκληρη ή περιουσία τής παλαιᾶς μονῆς, στὰ 43.000 χιλιάδες στρέμματα, αποτέλεσε τὸ ζωτικό φορέα τοῦ Σανατορίου.

Ἀπὸ τὸ 2004 ὅπου καὶ ἔχουμε τὴν παύση τῆς λειτουργίας τοῦ ψυχιατρικοῦ νοσοκομείου καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ χώρου, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Κίτρους μὲ πρωτοστάτη τὸν Σεβασμιώτατο πρῶην Μητροπολίτη κ.κ. Ἀγαθόνικο, προέβη σὲ πολλές παραστάσεις στοὺς ἀρμόδιους, ὥστε νὰ ἐπανέλθει ὁ ἱερὸς ναὸς, τὰ κελιά καὶ ἕνας αὐλιος χώρος στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία. Τὸ Δεκέμβριο τοῦ 2010 συγκροτεῖται «ἐπιτροπὴ ἀγῶνος» γιὰ τὴν ἐπιστροφή καὶ ἀποφασίζεται ἡ συγκέντρωση ὑπογραφῶν ἀπὸ τὸν πιστὸ λαό. Στὶς 25 Φεβρουαρίου 2010 ἡ «ἐπιτροπὴ» στέλνει ἐπιστολὴ πρὸς Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ.κ. Ἱερώνυμο, γιὰ τὴν εὐώδοση τοῦ δίκαιου αἰτήματος. Ἀποτέλεσμα τὸ αἶτημα νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸ ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο, ὅπου ἀποφασίζεται, στὴν συνεδρία τῆς 16 Ἰουνίου τοῦ 2010, νὰ ἀποσταλεῖ τὸ αἶτημα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Ὑγείας. Δυστυχῶς ἡ ἀπάντηση τοῦ Ὑπουργείου (29-11-2010) πρὸς τὴν Ἱερὰ Σύνοδο ἦταν ἀρνητικὴ, διότι

ὅπως ἀνακοινώνει «τὸ αἶτημά σας δὲ δύναται πρὸς τὸ παρὸν νὰ ἰκανοποιηθεῖ». Σήμερα καὶ ὕστερα ἀπὸ νέες προσπάθειες τοῦ σεβαστοῦ μας Μητροπολίτη Κίτρους κ. Γεωργίου, τὸ θέμα τῆς ἱερᾶς μονῆς παίρνει ἄλλο χαρακτήρα, διότι μπόρεσε καὶ ἐξαιρέθηκε ἀπὸ τὸ ταμεῖο ἀξιοποίησης ἰδιωτικῆς περιουσίας τοῦ δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), ὥστε δίνεται ἡ δυνατότητα γιὰ ἐπιστροφή στὴν ἱερὰ μας Μητρόπολη.

Ὅλοι μας εὐχόμεστε κάποια στιγμή, μὲ τὶς κοινὲς προσπάθειες τῆς Μητροπόλεως καὶ τῶν πιστῶν, νὰ δώσει ὁ Θεὸς καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ

στὴν τοπικὴ μητέρα ἐκκλησία ἕνα μικρὸ μέρος αὐτῆς -ὅπως ὁ Ναὸς μὲ τὰ κελιά του καθὼς καὶ ἕνας ζωτικὸς χώρος- ὥστε νὰ ἐπανδρωθεῖ ξανά καὶ νὰ ἐπαναλειουργήσῃ, ὅπως γι' αὐτὸ ἄλλωστε τὸ ἔκτισαν οἱ μακαριστοὶ κτήτορες του.

Ἰωάννης Βαρσάμογλου

Οἱ μοναχοὶ ζοῦσαν μὲ τὸν τρόπο τῆς γιαγιάς μου

Στις ἐφηβικές μου ἀναμνήσεις συνυπάρχουν τὰ πάρτι, ἡ ροκ μουσική καὶ ἡ γιαγιά μου. Γιὰ ἐκείνην, ἡ ροκ μουσική δὲν ἦταν παρὰ ἓνας κακότεχνος θόρυβος. Πάντως σεβόταν περισσότερο τὴν νεανική μας σύγχυση, ἀπὸ ὅσο ἐμεῖς τὴν νηφάλια σοφία της. Ἦξερε ποῦ πηγαίναμε, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἔμπαινε στὸν πειρασμὸ νὰ ἀντιπαρατεθεῖ πρὸς ὅ,τι θεωροῦσε φυσικὸ γιὰ τὴν ἡλικία μας. Σηκωνόταν, μᾶς φιλοῦσε, εὐχόταν νὰ περάσουμε καλά, κι ὕστερα προσέθετε νὰ ἔχουμε τὸν Χριστὸ στὴν καρδιά μας ἐκεῖ πού θὰ εἴμαστε, καὶ ἄς κάνουμε ὅ,τι θέλουμε. Μετὰ μᾶς σταύρωνε, εὐχόταν νὰ εἶναι ἡ Παναγιά μαζί μας, καὶ συμπλήρωνε διστακτικά, σὰν νὰ μὴν ἦταν σίγουρη ἂν ἔπρεπε ἢ ὄχι νὰ τὸ ξεστομίσει, νὰ μὴν ἀργήσουμε, γιατί θὰ προσευχόταν γιὰ μᾶς ὅσο λείπαμε καὶ δὲν ἄντεχε νὰ ξενυχτάει...

Τελειόφοιτος τῆς Ἱατρικῆς, ἀφελῶς

πεπεισμένος γιὰ τὴν παντοδυναμία τῆς ἐπιστήμης, βρέθηκα στὴν Μονὴ Τιμίου Προδρόμου στὸ Ἐσσεξ. Ἔμεινα μόνο λίγες μέρες στὸ μοναστήρι ἀλλὰ ἡ ἀνακάλυψη ὑπῆρξε συγκλονιστική. Οἱ μοναχοὶ ζοῦσαν μὲ τὸν τρόπο τῆς γιαγιάς μου. Ἀναγνωριστικά σημάδια: τὸ κομποσχοίνι, τὸ ἀνεπιτήδευτο χαμόγελο καὶ ἡ ἄνευ ὄρων ἀποδοχὴ τοῦ ἄλλου.

Ἐπιστρέφοντας στὴν Ἑλλάδα πῆγα νὰ δῶ τὴ γιαγιά. Μισοαστεῖα-μισοσοβαρὰ τῆς εἶπα κάποια στιγμή: «Τόσα κομποσχοίνια ἔχεις, δὲν θὰ μοῦ δώσεις κι ἐμένα ἓνα;» Σοβάρεψε ἀπότομα. Σχεδὸν βούρκωσε. Πῆγε καὶ μοῦ ἔφερε ἓνα κομποσχοίνι μετὰξωτὸ καὶ εἶπε: «Πάρτο. Εἶναι τὸ δικό σου. Στὸ φυλάω τρία χρόνια καὶ περίμενα πότε θὰ μοῦ τὸ ζητήσεις». Ἡ γιαγιά μου περίμενε νὰ γυρίσω ἀπὸ τὰ πάρτι, ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, ἀπό... τὸν λανθασμένο δρόμο. Ἐγώ, καὶ ὅσοι ἄλλοι συμπεριλαμβά-

νονταν στην προσευχή της...

Λίγους μήνες, πριν την αναχώρηση από τὰ ἐπίγεια, μὲ εἶχε πάρει ἰδιαιτέρως καὶ μὲ αἰφνιδίασε πάλι. Σὲ ἓνα χαρτοκιβώτιο εἶχε μαζέψει μία σειρά μὲ ὅλα τὰ λειτουργικὰ βιβλία. Μὲ τὴν ἴδια ἀπλότητα, πού μοῦ ἔδωσε τὸ «δικό μου» κομποσχοῖνι, μοῦ ἄφησε ρητὴ ἐντολή: «Ἄν κάποιος ἀπὸ σᾶς γίνει ἱερέας, θὰ τὰ κρατήσῃ αὐτός. Ἄν ὄχι, θὰ βρεῖς κάποιο φτωχὸ ναὸ καὶ θὰ τὰ δώσεις ἐκεῖ»...

Στὴν κηδεῖα τῆς πολλοὶ ἄγνωστοι ἐμφανίστηκαν καὶ μιλοῦσαν γι' αὐτὴν μὲ εὐγνωμοσύνη. Ὅπως ἐκείνη ἢ ἡλικιωμένη κυρία, πὺ ἔλεγε ὅτι ἢ γιαγιά συνέχισε νὰ τὴν δέχεται στὸ σπίτι τῆς, ὅταν ὅλοι τὴν ἀπέφευγαν. Καὶ αὐτό, γιατί ἀπόκτησε ἓνα ἐξώγαμο παιδί λίγο μετὰ τὸν

πόλεμο καὶ τὴν θεωροῦσαν πόρνη. Διηγίόταν, ἀνάμεσα στὰ κλάματα, πῶς τῆς ἔχωνε τσάντες μὲ τρόφιμα κάτω ἀπὸ τὸ παλτό, παρακαλῶντας τὴν νὰ μὴν τὸ μάθει κανεὶς...».

Ἡ γιαγιά μου καὶ πολλοὶ ἄλλοι εὐλογημένοι παπποῦδες καὶ γιαγιάδες ἀναπαύονται πιά ἐν εἰρήνῃ. Ἡ εὐθύνη γιὰ τὸ σήμερα καὶ τὸ αὔριο ἔχει περάσει στὰ χέρια μας. Καλούμαστε νὰ καθρεφτίσουμε τὸν ἑαυτό μας στὴν παρακαταθήκη πὺ μᾶς ἄφησαν καὶ νὰ προβληματιστοῦμε σοβαρὰ γιὰ τὸν τρόπο, πὺ θὰ διαχειριστοῦμε τὴν πνευματικὴ μας κληρονομιά.

*Πρωτ. Ἀδαμάντιος Ἀύγουστιδης,
Ἀναπλ. Καθηγητῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς Παν/μίου Ἀθηνῶν*

Διαβάστε τὸ κήρυγμα τῆς Κυριακῆς μὲ τίς ἀπομαγνητοφωνημένες ὁμιλίες τοῦ ἱεπισκόπου Ἀύγουστίνου Καντιώτου, ὅπως δημοσιεύονται στὸ φυλλάδιο «ΚΥΡΙΑΚΗ» κάθε ἐβδομάδα. Ὅλη ἢ σειρά τῶν κηρυγμάτων (κατὰ ἔτος) στὴν ἰστοσελίδα τοῦ Συλλόγου.

Ἡ Κυριακὴ στὸ Διαδίκτυο στὴ διεύθυνση: WWW.ISKIRIAKI.COM

Γιὰ τὰ προηγούμενα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ καὶ γιὰ τίς δραστηριότητες τοῦ Συλλόγου καθὼς καὶ γιὰ πνευματικὰ θέματα ἐνημερωθεῖτε ἀπὸ τὴν ἰστοσελίδα μας.

Μοῦ φτάνει καὶ μοῦ περισσεύει

Διαβάζομε στὸ βιβλίο «Γεροντικό», ποῦ περιέχει σοφὰ λόγια τῶν μεγάλων ἀσκητῶν τῆς Αἰγύπτου (350-500 μ.Χ.).

Κάποτε ὁ μέγας ἀββᾶς Σισώης, μαθητῆς τοῦ ἀγίου Ἀντωνίου, εἶχε στείλει τὸν μαθητὴ του π. Ἀβραάμ στὴν Ἀλεξάνδρεια γιὰ δουλειές τους.

Στὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του, ὁ ἀββᾶς Σισώης θὰ ἔμενε μόνος του. Συμπονώντας τον λοιπόν, γιατί ἦταν πιὰ σὲ βαθειὰ γεράματα, προθυμοποιήθηκαν καὶ ἐπῆγαν νὰ τοῦ κάνουν παρέα καὶ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν κάποιοι μοναχοὶ ἀπὸ τὴν γύρω περιοχή.

Ὅμως ὁ ἀββᾶς Σισώης δὲν δέχθηκε τὴν «προσφορά» τους. Καὶ ἐκεῖνοι, ὅπως ἦταν φυσικό, ἀπορημένοι τὸν ἐρώτησαν:

- Γιατί, γέροντα; Γιατί δὲν μᾶς δέχεσαι; Γιατί, στὴν ἡλικία ποῦ εἶσαι, νὰ μὴν κάμουμε καὶ ἐμεῖς κάτι, νὰ σὲ βοηθήσωμε; Τί εἶναι γιὰ μᾶς ἕνας τέτοιος κόπος;

Τοὺς ἀπάντησε:

- Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν προθυμία σας. Σεῖς ἀφήνετε τὴν ἡσυχία σας καὶ ἔρχεσθε νὰ μὲ ὑπηρετήσετε. Σεῖς ἀσφαλῶς θὰ ἔχετε μισθὸ ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ τὴν καλωσύνη σας. Ἐγὼ ὅμως θὰ ἔχω ζημία.

Ἀπόρησαν τώρα περισσότερο. Καὶ

τὸν ξαναρώτησαν:

- Τί ζημία θὰ ἔχεις, πάτερ;

- Νὰ σᾶς ἐξηγήσω. (τοὺς ἀπάντησε). Σεῖς εἴσαθε πολὺ καλοὶ ἄνθρωποι. Καὶ ἡ παρέα σας θὰ μοῦ ἀρέσει. Καὶ ἴσως, θὰ μοῦ ἀρέσει πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅ,τι ἡ

παρέα τοῦ π. Ἀβραάμ. Καὶ λοιπόν; Θὰ ἔλθει πάλι ὁ π. Ἀβραάμ. Καὶ σεῖς θὰ φύγετε. Καὶ ἐγώ, καλομαθημένος ἀπὸ σᾶς καὶ ἀπὸ τὴν καλωσύνη σας, θὰ αισθάνομαι τὴν παρουσία τοῦ π. Ἀβραάμ βαρεῖα καὶ δυσάρεστη σὲ μένα. Καταλάβετε; Ἀφήστε μὲ λοιπόν. Δὲν χρειάζεται νὰ πέσω σὲ τέτοιο πειρασμό. Καλὸς εἶναι ὁ π. Ἀβραάμ. Μοῦ φτάνει. Καὶ μοῦ περισσεύει. Ὅσο εἶναι μαζί μου, κάνει ὅ,τι μπορεῖ καὶ ὅ,τι ξέρει. Καὶ ὅταν λείπει, συνειδητοποιῶ βαθύτερα, τί δῶρο τοῦ Θεοῦ εἶναι γιὰ μένα ἡ παρουσία του κοντά μου.

* * *

Τί λέτε; Ἄν ἐσκέπτονταν κάπως ἔτσι, οἱ φίλοι γιὰ τοὺς φίλους τους, οἱ συνεργάτες γιὰ τοὺς συνεργάτες τους, καὶ πρὸ παντὸς οἱ σύζυγοι γιὰ τὶς (ἢ τοὺς) συζύγους τους, – θὰ εἴχαμε προβλήματα συνύπαρξης καὶ συμβίωσης;

† *Μελέτιος Καλαμαράς*
(*Μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ*
Πρεβέζης)

Τὸ ἄλογο τοῦ Θεοῦ (2ο μέρος)

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεῦχος)

Σὰν ἔσπασε τὸ μέτωπο ξεκινώντας τὸ ἐφιαλτικὸ ξημέρωμα τοῦ Σαββάτου, 13 Αὐγούστου 1922, στὴν προκεχωρημένη ἑλληνικὴ ἀμυντικὴ γραμμὴ τοῦ Ἀφιδὸν Καραχισάρ καὶ δυὸ μέρες ἀργότερα στὸ Τουμλοῦ Μπουνάρ γιὰ νὰ γενικευθεῖ σύντομα ἡ ἥττα σ' ὅλο τὸ μέτωπο σὲ βάθος δεκάδων χιλιομέτρων καὶ τὰ τρένα περνοῦσαν μεταφέροντας τοὺς Ἑλληνες φαντάρους κι ὅσους Ρωμιοὺς πολίτες ἀπελπισμένοι πιάνονταν ἀπὸ πόρτες, παράθυρα καὶ σκαρφάλωναν στὴ στέγη, κι ὅταν ἔβγαιναν μαχαίρια καὶ πιστόλια γιὰ μιὰ θέση πρὸς τὴ σωτηρία, ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος χτύπησε τὴν καμπάνα γρήγορα, κοφτὰ στέλλονοντας μῆνυμα ἄμεσου κινδύνου, ἐπαπειλούμενης συμφορᾶς. Παράτησαν ὅλοι τὶς δουλειές τους, ἔτρεξαν μὲ βλέμμα τρομαγμένο στὴν ἐκκλησία. Ὁ ἱερέας στάθηκε στὴν ὠραία πύλη ψύχραιμος, γαλήνιος

καὶ ἀποφασιστικός. Τοὺς ἀνακοίνωσε ὅτι ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἠττήθηκε καὶ ὑποχωρεῖ, ὅτι τὰ τρένα εἶναι γεμάτα Ἑλληνες φαντάρους πὺ κατευθύνονται στὸν Τσεσμέ γιὰ νὰ διαπεραιωθοῦν στὴν Ἑλλάδα κι ὅτι πρέπει νὰ φύγουν ἀμέσως ὅλοι μαζί ἀλλὰ μὲ τοὺς ἀραμπάδες τους ἢ κάθε οἰκογένεια γιὰ τὴ Σμύρνη κι ἀπὸ ἑκεῖ μὲ καράβι γιὰ τὴ Σάμο. Σὲ λίγο, τοὺς εἶπε, οὔτε πλοῖο διαφυγῆς θὰ βρῖσκουν, κι οἱ Τσέτες κι ὁ κεμαλικὸς στρατὸς ὅπου νὰ ἔναι θὰ καταφθάσουν, σκορπώντας ὄλεθρο καὶ καταστροφή. Ὁ θάνατος καιροφυλακτοῦσε. Θρῆνοι, γόοι, κλαυθμοὶ καὶ ὀδυρμοὶ ἀπάντησαν στοὺς λόγους του. Ράγιζαν κι οἱ πέτρες ἀπὸ τοὺς κοπετούς. Οἱ γυναῖκες, πὺ εἶχαν ἄνδρες καὶ γιουὺς στὰ ἀμελὲ ταμπουροῦ ἢ στὸν ἑλληνικὸ στρατὸ, τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους, στηθοκοπιούνταν πὺ θ' ἀφήσουν τ' ἀγαπημένα τους πρόσωπα καὶ κάποιοι ἄνδρες ἀναρωτιούνταν ματαιοφρονοῦντες πὺς νὰ ἐγκαταλείψουν τόσα γεννήματα στὰ χωράφια καὶ στὶς ἀποθήκες. Κανεὶς δὲν ἦταν πρόθυμος νὰ φύγει.

Ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος σὰ νὰ ψήλωσε περισσότερο καθὼς ἐπέβαλε μ' ἓνα του μόνο νεῦμα ἡσυχία σ' ἐκεῖνο τ' ἀγριεμένο ἀπ' τὴν τρομάρα πλῆθος. Τοὺς ἔπεισε, τοὺς ἡρέμησε, τοὺς ἔδωσε ἐλπίδα ἀλλὰ συγχρόνως

κατέδειξε την ανάγκη τῆς ἄμεσης ἀναχώρησης. Σὲ μία ὥρα ξεκίνησαν ὅλοι κατεσπευσμένα, μὴν καὶ τοὺς προλάβουν οἱ Τούρκοι, μὲ κἀρα καὶ μὲ ἄλογα, κουβαλώντας μόνο τ' ἀπαραίτητα, μὲ μπροστάρη τὸν ἱερέα πὺ κρατοῦσε τ' ἅγιο δισκοπότηρο, τὸ χρυσοποίκιλτο εὐαγγέλιο καὶ τὶς εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας, καὶ μέσα ἀπὸ εἰκόνες χαλασμοῦ καὶ συμφορᾶς ἔφτασαν στὴν ἔρασμα Σμύρνη.

Μὰ τί ἦταν αὐτὸ πὺ ἀντίκρισαν τὰ μάτια τους; Ἦξεραν τὴ Σμύρνη ὁμορφη, κοσμοπολίτισσα, ἑλληνική, πολύχρωμη, πολύβουη, νὰ σφύζει ἀπὸ χαρὰ ζωῆς, νοικοκυρεμένη, ἀρχόντισσα. Εἶδαν μιὰ Σμύρνη θλιβερή, λείψανο τοῦ ἑαυτοῦ της. Κλειστά τὰ μαγαζιά, κατάκλειστα τὰ σπίτια της καὶ στὰ πετροκαλιγωμένα σοκάκια της παντοῦ μπουλούκια οἱ πρόσφυγες τρομοκρατημένοι, μὲ μάτια φριγμένα, ἀπελπισμένα, μὲ χεῖλη πανιασμένα, νὰ σέρνουν πελώριους μπόγους μὲ ροῦχα, μπαούλα, δέματα, κατσίκες, ὄρνιθες κι ὅ,τι ἄλλο ἔβαζε ὁ νοῦς σου. Εἶχαν ξεχειλίσει οἱ ἐκκλησίες, τὰ σχολεῖα, οἱ στρατῶνες, οἱ ἀποθήκες κι οἱ δρόμοι καὶ τὰ καλντερίμια ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀλαφιασμένο πλῆθος. Σμύρνη, πλέον, δακρυροοῦσα.

Ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος καὶ τὸ ποιμνιο του ἔφτασαν στὴν προκυμαία τῆς Σμύρνης, στὸ «καί», τὴν ὥρα πὺ σήκωναν ἄγκυρα τὰ ἑλληνικά

πολεμικά κι ἀπομακρύνονταν μέσα σὲ μαύρους καπνοὺς ἀπὸ τὰ φουγάρα τους, ἐνῶ τὸ γαλλικὸ καράβι Βαλντέκ Ρουσσῶ ἀνέκρουε – τραγική εἰρωνεία- τὸν ἔθνικὸ ὕμνο τῆς Ἑλλάδος ἀποχαιρετώντας τὴν ἑλληνική ναυαρχίδα πὺ ἐγκατέλειπε μέσα σὲ σαλπίσματα τὴν λαβωμένη Σμύρνη, τὸν πόλεμο, τὸ ὄνειρο τῆς Ἑλλάδος τῶν πέντε θαλασσῶν καὶ τῶν δυὸ ἡπείρων καὶ ἑκατομμύρια Ἕλληνες τῆς Μικρασίας, ὠμὸ κρέας στὰ μαχαίρια τῶν Τούρκων.

Τὸ πλῆθος κέρωσε. Ὅλοι πρόσφυγες ἀπὸ τὴν ἐνδοχώρα τῆς Μικρασίας ἔνωσαν προδομένοι, ἐγκαταλελειμμένοι. Κραυγὲς ἀπελπισίας καὶ τρόμου, κλαυθμοὶ κι ὄλοφυρμοί, προσευχὲς, ἰκεσίες, ὀδύνη καὶ σπαραγμός. Φεύγει ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ γι' αὐτοὺς χάνεται τὸ πᾶν. Θὰ παραδοθοῦν στοὺς Τσέτες τοῦ Κεμάλ, στὴν ἀτίμωση, στὴ σφαγή, στοὺς βιασμούς, σὲ φριχτὰ βασανιστήρια. Μία μόνο σωτηρία ἀπομένει. Κάποιο πλοῖο νὰ τοὺς περάσει ἀπέναντι. Στὴ μητέρα Ἑλλάδα.

Οἱ χειρότεροι φόβοι δὲν ἄργησαν νὰ ἐπαληθευθοῦν. Στὴν προκυμαία παρελαύνουν οἱ Τσέτες τοῦ λήσταρχου Μπεχλιβάν ἄθλιοι καὶ κακομοιριασμένοι πάνω σε ψωραλέα ἄλογα μὲ γυμνά γιαταγάνια, κι ἀπὸ τὸ βράδυ, μαζί μὲ τὸν τακτικὸ τουρκικὸ στρατὸ τοῦ Κεμάλ καὶ πλῆθος μανιασμένου τουρκικοῦ ὄχλου, κι ἐπιδίδονται ὅλοι τους μὲ ὄψεις φρι-

κώδεις καὶ θυμικὸ ἀνάληγτο σὲ ἀρπαγές, ἀτιμώσεις, βασανισμούς, βιασμούς, σφαγές. Τὰ καταστήματα τῆς ἀγορᾶς λεηλατήθηκαν, πτώματα σφαιασθέντων κείτονταν παντοῦ στοὺς δρόμους καὶ στὰ σοκάκια, γυναῖκες ἀτιμασμένες πεταμένες ἄψυχες ἐδῶ κι ἐκεῖ, πανικόβλητο πλῆθος ποὺ ἔτρεχε φρενιασμένο νὰ βρεῖ καταφύγιο καὶ σωτηρία. Φωνές, κραυγές ἐφιαλτικές, ὕβρεις, ἀπειλές μαζί μὲ τὶς ἰκεσίες τῶν κατατρεγμένων, τοὺς κλαυθμούς, τὶς προσευχές. Ἀτμόσφαιρα συντέλειαι τοῦ κόσμου.

Ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος μαζί μὲ τὸ ποιμνιό του, κρατώντας μόνο τ' ἀπαραίτητα στὰ χέρια, ἐγκατέλειψαν τὴν προκυμαία ὅπου ὁ θάνατος παραμόνευε ἀχόρταγος, προχώρησαν πεζοὶ γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τοὺς σφαγεῖς καὶ χώθηκαν μὲς στὰ στενά. Καθὼς ἔτρεχαν μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα δίπλα ἀπὸ τὴν καθολικὴ ἐκκλησίαι τῆς Σάντα Μαρία, ἕνας Φραγκισκανὸς μοναχὸς, ἀπὸ τὸ Θεὸ σταλμένος, μὲ μάτια ποὺ ἔσταζαν συμπόνια, προσκάλεσε τὸν πατέρα Ἀθανάσιο καὶ τοὺς πιστοὺς του νὰ βροῦν ἐκεῖ καταφύγιο. Γάλλοι ναῦτες φρουροῦσαν τὸν ναὸ καὶ τὸν περίβολό του. Στὶς τρεῖς τὰ ξημερώματα μὲς στὴ γκριζόλευκη νύχτα ὁ Φραγκισκανὸς μοναχὸς κι ἄρκετοὶ πάνοπλοι Γάλλοι ναῦτες περιφρουρώντας τὸν ἱερέα καὶ τοὺς πιστοὺς του, τοὺς ὀδήγησαν στὸ

ἰταλικὸ φορτηγὸ «Μέγκ» οἱ ὁποῖοι μὲ τὴ σειρά τους τοὺς ὀδήγησαν παραπλέοντες στὸ πολεμικὸ «Βενέτσια» κι ἀπὸ ἐκεῖ, οἱ Κιρκιντζιώτες, σωσμένοι οἱ ἴδιοι, εἶδαν μὲ μάτια διεσταλμένα ἀπὸ κατάπληξη γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀγριότητα καὶ κακία νὰ ἐκτυλίσσονται στὴν προκυμαία ἀνήκουστα ἐγκλήματα, ἐξολοθρεμὸς ἑνὸς λαοῦ ποὺ ἔζησε σ' αὐτὴ τὴ γῆ τῆς Ἰωνίας 3.000 χρόνια καὶ παρακολούθησαν μὲ ξεσχισμένες τὶς καρδιές τους ἀπὸ ὀδύνη τὴ Σμύρνη, τὸ καμᾶρι τῆς Ἀνατολῆς, νὰ καίγεται καὶ τὸ ἀλλόφρον πλῆθος νὰ οἰμώζει καὶ νὰ παραδίδεται σὲ φρικτὸ θάνατο ἢ σὲ ἀτιμωτικὴ σκλαβιά.

Ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος, τὸ ἄλογο τοῦ Θεοῦ, ἔσωσε τὸ ποιμνιό του ἀπὸ αὐτὴ τὴ μεγάλη λαβωματιά τῆς ἱστορίας καὶ τὸ μετέφερε σῶο στὴ μητέρα πατρίδα, ἐνῶ χιλιάδες χιλιάδων Ρωμιοὶ πότισαν μὲ τὸ αἷμα τους τὴ μαρτυρικὴ Μικρασίαι, ἀπὸ ὅπου ἀκόμη φέρνει ὁ ἄνεμος ἕνα ἀπερίγραπτα παθητικὸ καὶ θρηνητικὸ τραγούδι.

*Φάνη Κουντουριανὸν –
Μανωλοπούλου*

Τὰ ὅρια στὴν ἀγωγή τῶν παιδιῶν στὴν οἰκογένεια

Ένας ἀπὸ τοὺς πιὸ σημαντικούς στόχους τῶν γονιῶν εἶναι νὰ ἀναθρέψουν τὰ παιδιά τους ἔτσι ὥστε νὰ γίνουν ἀνεξάρτητα καὶ αὐτάρκη, ἱκανὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν μὲ ἐπιτυχία στὶς δυσκολίες ποὺ θὰ συναντήσουν ἀργότερα στὴ ζωὴ τους ὡς ἐνήλικες καὶ ἄξια νὰ δημιουργήσουν τὴ δική τους οἰκογένεια. Πῶς ὅμως θὰ τὸ πετύχουν, ὅταν θέτουν ὅρια καθὼς αὐτὰ μεγαλώνουν; Μήπως αὐτὸ δημιουργεῖ κάποια ἀντίφαση στὴν προσπάθειά τους αὐτή; Εἶναι ἐπιβεβλημένα τὰ ὅρια στὴν ἀγωγή τῶν παιδιῶν ἢ δημιουργοῦν προβλήματα καὶ διχασμὸ στὴ προσωπικότητα τοῦ παιδιοῦ;

Τὰ παιδιά νιώθουν μέσα τους δύο ἀντίθετες συναισθηματικὲς παρορμήσεις ἢ ἀνάγκες. Αἰσθάνονται ἔντονη τὴν ἀνάγκη τῆς προσκόλλησης καὶ τῆς σιγουριᾶς νὰ συνδεθοῦν μὲ τοὺς γονεῖς τους ποὺ τὰ ἀγαποῦν καὶ τὰ φροντίζουν καὶ συγχρόνως

νιώθουν πολὺ ἔντονο τὸ αἶσθημα τῆς ἀνεξαρτησίας ποὺ τὰ βοηθάει νὰ διαφοροποιοῦνται ἀπὸ ἐκείνους καὶ νὰ ἀναπτύσσουν τὴ δική τους προσωπικότητα. Τὸ παιδὶ σὲ καμιά περίπτωση δὲν εἶναι ἀντίγραφο τῶν γονιῶν του, ἔστω καὶ ἂν ἐξωτερικὰ τοὺς μοιάζει. Αὐτὴ ἡ κίνηση τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀνελίσσεται καὶ νὰ ἐξελίσσεται, νὰ ὠριμάζει ὡς πρόσωπο καὶ νὰ δημιουργεῖ. Ἡ διαδικασία αὐτὴ εἶναι ἐπίπονη καὶ παίρνει χρόνια πολλά, διότι οὔτε αὐτόματη εἶναι ἀλλὰ οὔτε καὶ εὐθύγραμμη. Ἐμπλέκονται πλῆθος παράγοντες. Κληρονομικότητα, περιβάλλον στενὸ καὶ εὐρύτερο (οἰκογένεια, σχολεῖο, φίλοι, συγγενεῖς, τηλεόραση κ.τ.λ.). Οἱ γονεῖς πρέπει νὰ τὰ λάβουν ὅλα αὐτὰ ὑπόψη τους. Οἱ σχετικὲς ἔρευνες ἀλλὰ καὶ ἡ καθημερινὴ πείρα ἔχουν ἀποδείξει ὅτι ἡ ὑπαρξη ὁρίων στὴν ἀγωγή τῶν παιδιῶν εἶναι ὁρος «ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ» γιὰ τὴ

σωστή αγωγή τους. Το θέμα είναι τό πώς ως γονείς θα χειριστούμε τὰ ὅρια.

Τὰ παιδιὰ χρειάζονται περιορισμούς και σαφή ὅρια για νὰ αισθάνονται ἀσφαλῆ, σίγουρα και νὰ νιώθουν ὅτι εἶναι ἀγαπητὰ . Τὰ ὅρια εἶναι σὰν τις ὄχθες τοῦ ποταμοῦ. Τὸ ποτάμι χωρίς ὄχθες εἶναι ἕνας λάκκος. Ἐνα παιδί χωρίς ὅρια τείνει νὰ εἶναι ἕνα ἀπρόβλεπτο παιδί στη συμπεριφορά του και ἡ «ροή» του ὀδηγεῖται σὲ ὅποιαδήποτε κατεύθυνση. Ὅρια εἶναι οἱ «ὄχθες» του, πού τὸ βοηθοῦν νὰ διαμορφώσει τὴ δομὴ τῆς προσωπικότητάς του και τὸ καθοδηγοῦν πρὸς τὴν ἀνέλιξή του. Ὡστόσο, ἕνα παιδί μὲ πάρα πολλὰ ὅρια στὴν αγωγή του, ποτὲ δὲν ἀναπτύσσει ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ του ἀλλὰ και ἕνα παιδί πού μεγαλώνει μὲ ἐλάχιστα ἢ χωρίς ὅρια δυσκολεύεται νὰ προσαρμοστεῖ στὴν πραγματικότητα και νὰ ὠριμάσει. Ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρίων εἶναι μιὰ σημαντικὴ δεξιότητα τῶν γονιῶν στὸ μεγάλωμα ἑνὸς συνεργάσιμου παιδιοῦ.

Πρὶν ἀποφασίσουμε κάποια ὅρια ὀφείλουμε νὰ σκεφτοῦμε και τίς συνέπειες πού μπορεί νὰ ὑπάρξουν ὥστε νὰ εἴμαστε προσεκτικοί. Σχηματικά μπορούμε νὰ κατηγοριοποιήσουμε τὴ συμπεριφορά τοῦ παιδιοῦ μας παίρνοντας ὡς παράδειγμα τοὺς σηματοδοτές κυκλοφορίας:

α. Πράσινο φῶς, χαρακτηρίζουμε

κάθε συμπεριφορά τοῦ παιδιοῦ πού κρίνουμε ἀποδεκτὴ και τὸ ἐνθαρρύνουμε νὰ τὴ συνεχίσει.

β. Πορτοκαλὶ φῶς. Μπορεῖ νὰ μὴ μᾶς ἀρέσει αὐτὴ ἢ συμπεριφορὰ ἀλλὰ τὴν ἀνεχόμαστε. Τὴν ἀγνοοῦμε.

γ. Κόκκινο φῶς. Εἶναι συμπεριφορὲς πού για κανένα λόγο δὲν θὰ ἀνεχθοῦμε. Σὲ αὐτὲς τίς συμπεριφορὲς θέτουμε ὅρια στὸ παιδί μας.

Τὰ ὅρια λειτουργοῦν ἀποτελεσματικότερα, ὅταν τὸ παιδί αισθάνεται ὅτι τὸ ἀγαποῦμε εἰλικρινὰ και συνδέεται μαζί μας. Δὲν ὀρίζουμε ὅρια, ὅταν τὸ παιδί εἶναι ἀναστατωμένο και δὲν μπορεί νὰ ἀκούσει στὴν κατάσταση πού βρίσκεται. Περιμένουμε νὰ ἡρεμήσει, τὸ παίρνουμε κοντά μας, τὸ ἀγκαλιάζουμε και μὲ ἡρεμὴ και σταθερὴ φωνὴ τοῦ ἐξηγοῦμε γιατί θέσαμε τὸ συγκεκριμένο ὄριο. Συνετὸ εἶναι νὰ ἀκολουθήσουμε ὀρισμένα βήματα στὴ θέσπιση τῶν ὁρίων ὥστε νὰ εἶναι ἀποδοτικά και

να μη δημιουργήσουν προβλήματα.

1ο βήμα. Ἡ συμμετοχή τοῦ παιδιοῦ. Θέτουμε ὅρια, πρὶν συμβεῖ ἢ ἀνάρμοστη συμπεριφορὰ τοῦ παιδιοῦ. Τοῦ ἐξηγοῦμε ἀπλὰ καὶ ἤρεμα γιατί θέσαμε τὰ συγκεκριμένα ὅρια. Ἄν τὸ παιδί μας εἶναι ἡλικίας τριῶν ἐτῶν καὶ ἄνω, τοῦ ζητοῦμε νὰ ἐπαλάβει τὰ ὅρια.

2ο βήμα. Χαρακτηριστικὰ καλῶν ὀρίων.

Ἔχουμε ἓνα μικρὸ ἀριθμὸ κανόνων. Πάρα πολλοὶ κανόνες θὰ προκαλέσουν σύγχυση στὸ παιδί καὶ ἀναστάτωση.

Οἱ κανόνες νὰ εἶναι δίκαιοι, σαφεῖς καὶ τὸ παιδί μας νὰ μπορεῖ εὐκόλα νὰ τοὺς ἀκολουθήσει.

Ἐκφράζουμε μὲ θετικὸ τρόπο τί θέλουμε καὶ ὄχι τί δὲν θέλουμε.

3ο βήμα. Καθορίζουμε τις συνέπειες. Ὅταν θέτουμε τὰ ὅρια καθορίζουμε μὲ τὸ παιδί μας καὶ τις συνέπειες, ἂν τὰ παραβεῖ. Ἡ πειθαρχία λειτουργεῖ καλύτερα, ἂν τὸ παιδί μας ξέρει τί νὰ περιμένει ὅταν ἀθετήσῃ τὸν κανόνα.

4ο βήμα. Δὲν ὑποκύπτουμε. Ἀποδεχόμεστε καὶ σεβόμεστε τὰ δικά μας ὅρια. Ἄν δὲν τηρήσουμε τὰ ὅρια πὸ ἔχουμε θέσει οὔτε τὸ παιδί μας θὰ μᾶς σεβαστεῖ καὶ θὰ ἔχουμε δημιουργήσει ἓνα φαῦλο κύκλο. Ἄς μάθουμε νὰ λέμε «ὄχι» μὲ ἓναν ζεστό, ἀπλὸ καὶ γεμάτο φροντίδα τρόπο, παραμένοντας ἤρεμοι καὶ σταθεροὶ μὲ τὰ ὅρια πὸ ἔχουμε θέσει.

5ο βήμα. Νὰ εἴμαστε εὐέλικτοι. Ἄν δοῦμε ὅτι τὰ ὅριά μας δὲν γίνονται ἀποδεκτὰ καὶ προκαλοῦν ἀντιδράσεις, δὲν ἐπιμένουμε στὴν ἐπιβολή τους. Ἄν δὲν εἶναι κατάλληλα, ἀπλῶς τὸ ἀναγνωρίζουμε καὶ τὸ ξανασυζητοῦμε μὲ τὸ παιδί μας. Ἴσως νὰ εἶναι μιὰ καλὴ εὐκαιρία ἐὰν τὰ παιδιὰ μας βρίσκονται στὸ γυμνάσιο ἢ φοιτοῦν στὸ λύκειο νὰ στρέψουμε τὴ σκέψη καὶ τὴν προσοχή μας μαζί τους στὸν αἰώνιο λόγο τοῦ Θεοῦ, ὅπως αὐτὸς ἐκφράζεται στὴ Σοφία Σειράχ «Ὅπισω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεων σου κωλύου. Ἐὰν χορηγήσης τῇ ψυχῇ σου εὐδαιμονίαν ἐπιθυμίας, ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου» (18,30-31). Ἀπὸ τις ἐπιθυμίες σου μὴν παρασύρῃσαι, στίς ὀρέξεις σου ἀντιστάσου. Ἄν δώσεις στὸν ἑαυτό σου τὴν ἀπολαυσιὰ κάθε ἐπιθυμίας, θὰ γίνῃς τῶν ἐχθρῶν σου περίγελως.

Καθὼς τὸ παιδί μας μεγαλώνει καὶ ὠριμάζει, ἀπομακρύνουμε τὰ ὅρια, τὰ μειώνουμε, τὰ ἐλαχιστοποιοῦμε καὶ στὸ τέλος μὲ τὸ διάλογο τὰ καταργοῦμε. Ἡ ἀγάπη μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας ὅμως παραμένουν ἀμείωτα καὶ ἡ προσευχή μας πρὸς τὸν Κύριο ἐξακολουθεῖ θερμὴ καὶ ἐκτενὴς ὥστε νὰ «φυλάσσει εἰσόδους καὶ ἐξόδους» του.

Ἀθανάσιος Γκάτζιος

Τὸ πηγάδι μὲ τὸ τρελὸ νερὸ

Ένας ἀρχαῖος μῦθος λέει πὺς κάποτε ἓνας πανίσχυρος μάγος πὺ ἤθελε νὰ καταστρέψει ἓνα ὀλόκληρο βασίλειο ἔβαλε ἓνα μαγικὸ φίλτρο στὸ πηγάδι ἀπ' ὅπου ἔπιναν ὄλοι οἱ κάτοικοι. Ἐτσι ὅποιος θὰ ἔπινε νερὸ θὰ τρελαινόταν.

Τὸ ἐπόμενο πρωινὸ ὄλος ὁ πληθυσμὸς τοῦ βασιλείου ἤπια νερὸ ἀπ' τὸ πηγάδι καὶ τρελάθηκαν ὄλοι ἔξὸν ἀπὸ τὸ βασιλιὰ καὶ τὴν οἰκογένειά του πὺ εἶχαν ἐξασφαλίσαι μόνο γι' αὐτοὺς ἓνα πηγάδι πὺ ὁ μάγος δὲν κατάφερε νὰ τὸ δηλητηριάσει.

Ὁ βασιλιάς ἀνησύχησε μὲ τὴ νέα πραγματικότητα καὶ προσπάθησε νὰ ἐλέγξει τοὺς ὑπηκόους του ἐκδίδοντας μία σειρά ἀπὸ διατάγματα πὺ ἀφοροῦσαν στὴν ἀσφα-

λεια καὶ στὴ δημόσια ὑγεία.

Ὅμως οἱ ἀξιωματικοὶ κι οἱ ἐπιθεωρητὲς εἶχαν πιεῖ κι ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ δηλητηριασμένο νερὸ καὶ πίστευαν ὅτι οἱ ἀποφάσεις τοῦ βασιλιὰ ἦταν παράλογες καὶ ἀποφάσισαν νὰ μὴν τίς δώσουν καμία σημασία. Ὅταν οἱ κάτοικοι τοῦ βασιλείου ἄκουσαν τὰ διατάγματα αὐτά, πείστηκαν ὅτι ὁ βασιλιάς τοὺς εἶχε τρελαθεῖ καὶ τώρα ἔδινε παράλογες διαταγές. Βάδισαν κατὰ τὸ κάστρο καὶ ἀξίωσαν τὴν παραίτησή του.

Ὁ βασιλιάς βρέθηκε σὲ ἀπόγνωση καὶ ἦταν ἔτοιμος νὰ παραιτηθεῖ, ἂν δὲν τὸν ἐμπόδιζε ἡ γυναῖκα του λέγοντάς του: «Δὲν πᾶμε νὰ πιοῦμε κι ἐμεῖς ἀπὸ τὸ κοινὸ πηγάδι; Τότε θὰ γίνουμε ὅμοιοι μὲ αὐτοὺς». Ὁ βασιλιάς κι ἡ βασίλισ-

σα ήπιαν από τὸ τρελὸ νερὸ καὶ μονομιᾶς ἄρχισαν νὰ λένε ἀνοησίες. Οἱ ὑποτελεῖς τους μετάνιωσαν στὴ στιγμή. Τώρα πού ὁ βασιλιάς τους ἐπέδειξε τόση σοφία γιατί νὰ μὴν τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ συνεχίσει νὰ κυβερνᾷ τὴ χώρα τους;

Ἡ σύγχρονη δυτικὴ κοινωνία, ὅποιο ὄνομα κι ἂν τῆς προσδώσουμε, μᾶς ὠθεῖ στὴν καταναλωτικὴ μανία πού ἀγγίζει τὰ ὅρια τῆς τρέλας. Μᾶς πείθει μὲ τὰ θέλητρα τῶν σειρήνων τῆς νὰ ἀποζητοῦμε τὴν εὐτυχία στὸν ὑλικὸ πλοῦτο, τὴν εὐμάρεια καὶ μᾶς ἐξαπατᾷ δημιουργώντας τὴν ψευδαίσθηση ὅτι μπορούμε νὰ ἀποφύγουμε τὴν καταστροφὴ τοῦ πλανήτη μας ἀπὸ τὴ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος, χωρὶς νὰ ἔχουμε ἀποστεῖ ἀπὸ τὴ μεγιστοποίηση τοῦ κέρδους πού εἶναι ὁ στόχος μας. Πιστεύουμε ὅτι ἐνεργοῦμε σωστά, ἀφοῦ θεωροῦ-

με τοὺς ἑαυτοὺς μας «νορμάλ». Δυστυχῶς ὅμως στὴν πραγματικότητα αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἔχουμε συμμορφωθεῖ μὲ ὅλες τὶς τρέλες ἢ ὅτι ἔχουμε συμβιβασθεῖ μὲ κάθε τρέλα!

Καταστρέφουμε τὸν κόσμο μας κάθε μέρα πού περνᾷ. Ἔχουμε ὑπεραρκετὰ πυρηνικὰ ὄπλα γιὰ νὰ σκοτώσουμε τὴν ἀνθρωπότητα πάνω ἀπὸ ἑκατὸ φορές. Κι ἐνῶ ἑκατομμύρια ἄνθρωποι πάνω στὸν πλανήτη καθημερινὰ πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα, συνεχίζουμε νὰ ξοδεύουμε τεράστια ποσὰ γιὰ νὰ ἀγοράζουμε ὄλο καὶ τελιότερα ὄπλικὰ συστήματα μαζικοῦ ἐξολοθρευμοῦ. Ἔχουμε πιεῖ ἀπ' τὸ πηγάδι πού ἔχει τρελὸ νερό.

Ὅπως στὸ μῦθο, ἴσως μᾶς θεραπεύσουν πιὸ ὑγιεῖς ἄνθρωποι, «ἐκκεντρικοί», «περιθωριακοί», «νευρωτικοί», «σαλοὶ διὰ Χριστὸν» ὅπως ἐμεῖς οἱ «ὑγιεῖς» τοὺς ἀποκαλοῦμε. Κάποιοι ἀφιέρωσαν τὴ ζωὴ τους στὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος, ὀρισμένοι γιὰ καθαρὰ συνειδησιακοὺς λόγους ἀρνοῦνται νὰ συμβιβαστοῦν μὲ τὸ ὑπάρχον σύστημα, ἄλλοι ἀρνοῦνται ὅλα τὰ πλούτη καὶ τὶς ἀνέσεις καὶ ὀδεύουν γιὰ χώρες τοῦ λεγόμενου Τρίτου Κόσμου γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν ἀνα-

γκεμένο άνθρωπο στο όνομα της Πίστης και, τέλος, μερικοί άγωνίζονται να είναι ό έαυτός τους. Όλοι αὐτοί έχουν να μεταφέρουν ένα έκκωφαντικά σιωπηρό μήνυμα σέ όλους μας. Αντί όμως να μάς έμπνέει τὸ παράδειγμά τους, τούς άποκαλοῦμε «περιθωριακούς» και μηχανευόμαστε μύριους όσους τρόπους άφανείς και φανερούς για να γίνουν κι αὐτοί όπως όλοι έμείς οί «κανονικοί».

Άπό τὰ βάθη όμως τών αιώνων φτάνει εύκρινώς στήν άκοή όλων τών «κανονικών» ό προφητικός λόγος: «Οὐαί οί λέγοντες τὸ πονηρόν καλόν και τὸ καλόν πονηρόν, οί τιθέντες τὸ σκότος φῶς και τὸ φῶς σκότος, οί τιθέντες

τὸ πικρόν γλυκὺ και τὸ γλυκὺ πικρόν. Οὐαί οί συνετοί έν έαυτοίς και ένώπιον αὐτῶν έπιστήμονες» (Ησ.5,20-21). Άλίμονο σ' εκείνους πὸν λένε τὸ κακὸ καλὸ και τὸ καλὸ κακὸ, πὸν παριστάνουν τὸ μαῦρο άσπρο και τὸ άσπρο μαῦρο, πὸν κάνουν τὸ πικρὸ γλυκὸ και τὸ γλυκὸ πικρὸ. Άλίμονο σ' εκείνους πὸν θαρροῦν πῶς είναι κάτι και περνιοῦνται για έξυπνοι.

Στὸν γερασμένο και χωρὶς έλπίδα κόσμο μας, πρὶν να είναι άργά, ἄς ένστερνιστοῦμε τὸν προφητικὸ λόγο, ἄς ανανήψουμε κι ἄς συστρατευτοῦμε με όσους έχουμε άπορρίψει ως μη «κανονικούς», έπειδὴ έχουν τὸ ήθικὸ σθένος να αντιστέκονται, ὡστε να συνδημιουργήσουμε πολιτισμοῦ ὀάσεις, ὅπου ή άγάπη, ή εύτυχία κι ή συμπόνια θα κυριαρχοῦν. Ἄς καταστοῦμε σκαπανείς ὡστε να δείξουμε στήν κοινωνία πῶς πρέπει να είναι ένα ὑγιές και δημιουργικὸ ανθρώπινο ὄν πὸν δέν έχει πιεῖ από τὸ τρελὸ νερὸ τών ήμερῶν μας!

Κλήμης Ἄθανασίου

Πατερικά Αποφθέγματα

- Οί ψυχές οί πεπονημένες, οί ταιλαιπωρημένες, πού ταιλαιπωροῦνται ἀπὸ τὰ πάθη τους, αὐτὲς κερδίζουν πολὺ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ. Κάτι τέτοιοι γίνονται ἅγιοι καὶ πολλὲς φορές ἐμεῖς τοὺς κατηγοροῦμε. *(Ἁγίου Πορφυρίου Κουσοκαλυβίτου)*
- Ἡ ζωὴ χωρὶς προσευχῆς, χωρὶς κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ εἶναι μόνο παρατεινόμενο γιὰ χρόνια ταξίδι πρὸς τὸ ἀναπόφευκτο τέλος, ἀργὸς θάνατος, «ζωὴ νεκρωμένη», ὅπως ἐκφράζεται ὁ ὁσιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος. Ζοῦμε τόσο, ὅσο ἐπικοινωνοῦμε μὲ τὸν Θεὸ καὶ ἡ κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ συμβαίνει μέσω τῆς προσευχῆς. *(Μητροπολίτου Ἰλαρίωνα Ἀλφέγιεφ)*
- Σκοπὸς τῆς ζωῆς εἶναι νὰ φανεῖς ἄξιος τῆς Ἀγάπης πού σὲ γέννησε. Νὰ γίνῃ ὁ λόγος καὶ ἡ παρουσία σου, τροφὴ φαγώσιμη καὶ ποτὸ πόσιμο γιὰ νὰ ζήσει ὁ ἄλλος. Νὰ ζήσει τελικὰ ὁ ἀληθινὸς ἐαυτός σου. *(Ἀρχιμανδρίτου Βασιλείου Γοντικᾶκη)*
- Εἰλικρινὴς φίλος εἶναι ἐκεῖνος πού, στὴν ὥρα τοῦ πειρασμοῦ, συμμερίζεται τίς θλίψεις, τίς ἀνάγκες καὶ τίς συμφορὲς πού φέρνει ἢ κάθε περίσταση στὸν πλησίον, σὰν νὰ εἶναι δικές του, μὲ τρόπο ἀθόρυβο καὶ εἰρηνικό. *(Ἁγίου Μαξίμου)*
- Στὴν Παλαιστίνη ὑπάρχουν δύο λίμνες, ἡ λίμνη τῆς Γαλιλαίας καὶ ἡ Νεκρὰ Θάλασσα. Τὸ κοινὸ χαρακτηριστικὸ τους εἶναι ὅτι δέχονται καὶ οἱ δύο τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνη. Ἀλλὰ ἡ Γαλιλαία δέχεται τὰ νερὰ καὶ τὰ ἀφήνει νὰ φύγουν πρὸς τὸ Νότο. Ἡ Νεκρὰ Θάλασσα δέχεται τὰ νερὰ τοῦ Ἰορδάνη καὶ τὰ κρατᾷ γιὰ τὸν ἑαυτό της. Στὴ Γαλιλαία ὑπάρχει ὑπέροχη ζωὴ μέσα στὴν λίμνη καὶ γύρω ἀπὸ αὐτήν. Στὴ Νεκρὰ δὲν ὑπάρχει ἴχνος ζωῆς. Ἡ Νεκρὰ Θάλασσα δείχνει συμβολικὰ τί συμβαίνει ὅταν κάποιος κρατᾷ πράγματα γιὰ τὸν ἑαυτό του. Νὰ δέχεσαι καὶ νὰ προσφέρεις. Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ γιὰ νὰ ἔχεις πληρότητα ζωῆς. *(Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας Ἀναστασίου)*

Αδιάκοπη ζωή

Ανάπαυλα αναψυχής στην κοπιαστική ρουτίνα, σταθμός ανεφοδιασμού για τη συνέχεια της εργασίας οί διακοπές διεγείρουν τόν πόθο όχι μόνο τών μικρών μαθητῶν αλλά καί τών ἐνηλίκων καί τών ώριμων καί κάθε εργαζομένου. “Όλοι τίς νοσταλγοῦμε καί από πολύ νωρίς κάνουμε σχέδια καί προγράμματα γι’ αὐτές. ”Έτσι τόν ’Ιούλιο καί τόν Αὐγουστο, τούς κατ’ ἐξοχήν μήνες τών θερινῶν διακοπῶν, πολλές φορές τούς ἀναπολήσαμε κατὰ τή διάρκεια τοῦ χρόνου. Καί νά, ἦρθε τώρα ἡ ὥρα, ἀδέσμευτοι ἀπό τήν πίεση τοῦ ὡραρίου, ἀπελευθερωμένοι ἀπό τό τροχάδην τοῦ ὡρολογιοῦ, νά ἀπολαύσουμε τή δροσιά καί τήν ἡρεμία, νά ἀνανεώσουμε καί νά ἀνασυντάξουμε τίς δυνάμεις μας, νά πλουτίσουμε τίς ἐμπειρίες μας, νά χαροῦμε τή δροσιά τοῦ βουνοῦ, τήν ἀλμύρα τῆς θάλασσας, τίς τόσες φυσικές ὁμορφιές πού μᾶς περιβάλλουν.

Θά ἦταν ὅμως σφάλμα μεγάλο καί ἀδικία ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ μας νά

καλύψουμε τίς διακοπές μόνο μέ τήν ἀργία ἀπό τήν ἐργασία μας, μέ τήν παραθέριση, τίς ἐκδρομές καί τίς ἄλλες διασκεδάσεις. Εἶναι πλουτισμός καί ἀξιοποίηση τῶν διακοπῶν, μαζί μ’ ὅλα αὐτά νά χαροῦμε καί τούς δικούς μας, πού μέσα στόν πυρετό τῆς ταχύτητας καί στήν ἀτονία τῆς συνήθειας συχνά τούς λησμονοῦμε, τούς παραμελοῦμε. Μία ἀνανέωση τῶν παλιῶν, πολυχρόνιων δεσμῶν μας θά ἀνανεώσει κι ἐμᾶς τούς ἴδιους. ”Έπειτα, στοῦς νέους τόπους, ὅπου πιθανόν θά βρεθοῦμε τό καλοκαίρι, δέν εἶναι μόνο ἡ ἄψυχη φύση, εἶναι καί οἱ ἄνθρωποι, πού ζοῦν κι ἐργάζονται κοντά της. Πολλοί ἀπ’ αὐτούς ἀξίζουν τό θαυμασμό καί ὅλοι ἀσφαλῶς τό σεβασμό μας ὡς εἰκόνες τοῦ Θεοῦ.

Ἀκόμη, ὁ ἑαυτός μας περιμένει νά τόν συναντήσουμε στίς διακοπές. Νά βρεθοῦμε μαζί του, ν’ ἀφουγκρασθοῦμε τούς πόθους καί τίς βαθιές ἀναζητήσεις του, νά σκύψουμε μέ ἀληθινό ἐνδιαφέρον στά ζωτικά προβλήματά του, πού τά

έχουμε άπωθήσει ή κακώς άντιμε-
τωπίσει στή φύρια τής καθημερι-
νότητας. Παράλληλα μέ τίς έκδρο-
μές στή φύση εΐναι καιρός τώρα τό
καλοκαίρι νά άυτοσυγκεντρωθούμε.
Νά έκδράμουμε στό μέσα μας και
-όσο μπορούμε- νά τό έξερευνήσου-
με. Θά βρούμε εκεί πολλά άξιοθέα-
τα ξεχασμένα και άναξιοποίητα. Κι
άκόμη, άκολουθώντας τή σοφή συμ-
βουλή «ένδον σκάπτειν», μπορούμε
νά άνακαλύψουμε τά σκληρά και
άγωνα μέρη τής ψυχής μας. Νά ξεπε-
τρώσουμε, νά ξερριζώσουμε ζιζάνια,
νά κάψουμε άχρηστα. Ν' άνοιξουμε
χώρο και πεδίο δράσεως για τόν και-
νό άνθρωπο, νά άνανεώσουμε τόν
έν Πνεύματι ζώντα έαυτό μας.

Κινητήρια δύναμη για όλα αυτά
είναι ή χάρη του Θεού, πού -εϋτυ-
χώς για μας- δέν κάνει διακοπές
στις έπιχορηγήσεις της. Μέ μύριους
τρόπους έρχεται νά μας δροσίσει
στήν κάψα του καλοκαιριού, νά μας
τονώσει και νά μας ένισχύσει στή

γενική χαύνωση, νά μας ξεκουράσει
άληθινά, νά μας ζωογονήσει. Γι'
αυτό, τό σπουδαιότερο μέσα στις
διακοπές είναι νά μή στρίψουμε
διακόπτη στή σχέση μας μέ τόν
Θεό και τά θεΐα. Νά διατηρήσουμε
αδιάκοπη τήν πνευματική μας
ζωή. Μήν άφήσουμε νά «άργεί τό
Ευαγγέλιον», όπως ψάλλεται στον
Μέγα Κανόνα. Μή καταληφθούμε
από τήν «άργία των έντολών του
Θεού», πού, όπως διαβάζουμε στό
βίο του άγίου Παχωμίου, «βαρύνει
τά χέρια και τήν καρδιά».

Άνοιχτοί στήν έπικοινωνία μας μέ
τή χάρη του Θεού, μπορούμε νά
περάσουμε τίς καλύτερες διακοπές
μας. Νά προετοιμασθούμε όχι
μόνο για τή νέα περίοδο πού μέ
τό Σεπτέμβριο θ' άρχισει αλλά
και για τήν αδιάκοπη ζωή μας,
πού συνεχίζεται μέ τήν αΐωνια
παραθέρισή μας στή βασιλεία του
Θεού, στον Παράδεισο. Άμήν!

† Στέργιος Ν. Σάκκος

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΟ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Έτήσια συνδρομή: 5 Εϋρώ / Κύπρου: 10 Εϋρώ / Έξωτερικού: 15 Εϋρώ.

Άρ. Λογαρ. Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου:

IBAN GR6602607330000840102064920.

E-mail: info@iskiriaki.com. Διαδίκτυο: <http://www.iskiriaki.com>.